Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 247. sz. Hétfő, október 8.

Előfizetési árak:
ostán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekü közlemények soronkint 40 fillér.
Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.
Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.
Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü közlemények felvétele.

A megtértek.

Debreczen, okt. 8.

Ha egy kis szemlét tartunk ama többé-kevésbé tolakodó, öröménekeket kántáló kóristák közt, a kik Széll miniszterelnökhöz a hivatalos lapban megjelent kinevezések miatt a legdicsérőbb bizonyitványokat zengik, arra az eredményre jövünk, hogy nem egy uj sütetü entuziásztába ütközünk, aki még tegnap kész volt könyeinek árjában felolvadt hanggal a legszomorubb gyászénekeket előadni a haldokló szabadelvüség fölött. Tömeges megtérés ment immár végbe, tömeges megtérés a legbalgább tévhitből.

Reméljük, őszinte a megtérés, és reméljük, teljes és tartós leszen. De nem kellett volna oly intenzivnek lennie s legkevésbé csak most véghez mennie, ha törekedtek volna a szükséges elfogulatlanságra mindama táborban, melyekben mindenkor találó itéletet arrogáltak maguknak Széll müködése fölött. A mai kinevezések akkor aztán nem hoztak volna oly sok, oly öntudatos, oly mindent előrelátó politikusnak oly alapos meglepetéseket. Igaz, a kinevezettek csoportja mutatja, mily előkelő tapintattal járt el Széll Kálmán a jelöltek megválasztása körül. De hát lehet-e csak egy példát is idézni arra, hogy Széll Kálmán az első pillanattól kezdve, midőn a parlamenti helyzet rendbehozásához fogott és a kormányhatalom élére lépett, a tapintatot bármiképen megsértette, azt minden irányban s a legteljesebb mértékben nem bizonyitotta tényekkel?

És hogy azt megőrizhesse, ama rendkivüli helyzetben elég sok nehézséget kellett legyőznie. De ami eddigi müködésének lényegét illeti, az imént történt kinevezések csak közvetlen kifolyása e lényegnek, a folytatólagos emánácziója e müködésnek.

Csak programmja tartalmára kell visszaemlékezni s azonnal látni fogjuk, hogy csak következetes továbbfejlesztésével van dolgunk. Széll Kálmán a parlamentáris élet aggasztó tüneteiből az országra nézve folyton növekvő veszedelemnek ismerte fel azt, ha két ugyanazon közjogi meggyőződésen alapuló, a szabadelvüséghez meglehetősen egyenlő erővel hajló, tehát egységes alkotásra rendeltetett párt egymást támadja és csak kicsinyes személyes ambiczióból támadja, ezzel azonban az állam nemzeti erejét folyton gyöngiti, holott ezzel az állammal szemben kivülről is a legmagasabb kulturális és gazdasági feladatokat emelik. Ezért forditotta egész gazdag tehetségét arra, hogy ezt a két pártot, melynek kebelében nem kevés, eddig azonban egymást bénitó tehetség találkozik, ama hazafias czélra egyesitse, hogy a szabadelvüség kipróbált alapgondolatához való ragaszkodás által az állam nemzeti erejét és hatalmát a vele szemben emelt feladatok biztos legyőzésére védelmezzék s erősitsék.

E czél eléréséhez bevált képességgel és kipróbált ismeretekkel biró férfiak közt keresi a segédeket, azt az egyetlen elkerülhetlen feltételt állitván föl, hogy e férfiak oda adó hivei legyenek a haladásnak és a szabadelvü eszméknek. Hogy melyik régi táborból valók, az neki mindegy, döntő az ügy és a személy rátermettsége. Igy választotta meg az uj belügyi államtitkárt, mert azt mindenki kapaczitásnak tartotta a közigazgatás terén; igy szervezett uj főrendiházi elnökséget, mely rendithetlen folytonossága a szabadelvüségnek; igy regenerálja a főispánok testületét oly egyéniségekkel, akik kvalifikáczijuk által kezességet nyujtanak a közelgő reformok alapos előkészitésére és lelkiismeretes keresztülvitelére. Rég tisztában volt ő azzal, hogy ama nem termé-

TÁRCZA.

Honvágy.

Nagy magyar Alföldnek homokos pusztáján
Hevitő napfénynél öreg honvéd lépdel,
Reszkető lábait alig vonhatja már,
Mégis előre néz bágyadó szemével;
Ábrázatán végig, égő könyek folynak,
Rezgeti ősz haját a puszták vad szele . . .
„Óh, csak láthatnálak, édes szülőhelyem!
Halt szivem örömmel lenne mindjárt tele!

Messze utról jövök! . . Keserves ut volt az!
Taposott ösvényről rejtőzködnöm kellett! . .
Harczoltam éretted, égi, szent szabadság
S üldözőim érte halálra kerestek!
Durva poroszlóhad mindenütt nyomomban;
Kijelöltje vagyok börtönnek, halálnak . . .
Drága szülőföldem, mégis hiv a honvágy:
Óh, mily boldog lennék, hogyha láthatnálak!"

Elfáradt lábait tova vonja vágya.
Nincs egyetlen forrás a nagy pusztaságon,
Melyből szomját oltsa s egy tenyérnyi árnyék,
Hol csak pillanatnyi üdülést találjon.
Menni kell . . . a fondor ellen rátalálhat,
Mielőtt láthatná szép szülötte földjét
És tova vánszorog, bár a sulyos gondok,
Kinzó aggodalmak lelkét elgyötörték.

„Tova, tova! — sóhajt. — Érzem, elhagy erőm
S e nagy pusztaságban találom fel sirom!
Érzem: a kis házat, a melyben születtem,
A kedves kis falut elérni nem birom! . . .
Nem törődnék már e nyomorult élettel,
Panasz nélkül lennék rabja a halálnak,
Édes szülőhelyem, te kedves kis falu,
Csak egy pillanatra még megláthatnálak!"

Lehanyatlik a nap égő, piros fénynyel
S a nagy pusztaságon hüs alkony elterül. . .
Áll az öreg honvéd. . . majd erejét vesztve
Rogyik a homokba elhagyva. . . egyedül.
Nincs, ki felemelje; se közel, se távol
Egy kunyhó sem látszik a nagy pusztaságon.
Kintól kékült ajka még egyszer megnyilik:
„Édes szülőhelyem! Csak tehozzád vágyom!"

És hogy ott haldokol a sivár homokban,
Álom szelid szárnyán lassan elébe lép
Egy — szivét örömmel, boldogsággal töltő,
Tündéries fényü, elandalitó kép. . .
A kis ház, a falu bádogos tornyával
Ime előtte áll. . . arcza gyul örömre. . .
Szeme lecsukódik édes érzetében. . .
Boldog a vén honvéd. . . elpihent örökre!

Szini Péter.

Docza, meg a Béla.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti tárczája. —

Irta: *Gyökössy Endre.*

— Ne sirj kis czukros babuskám, te se, szép szöszke nagy fiam! Haza jön ám nemsokára a mamuska, hoz majd az ő jó Doczájának szép, nagy siró babát, a Bélának meg szürke falovat, hosszu fakardot . . .

— Nekem nem kell ám rossz siróbaba! — Mondta nagy durczáson a kis Docza.

— Na hát ne haragudj, hoz nevetőbabát, nagyot, szépet!

— Igazán? — s elnevette magát a kis aranyos.

— De nekem se kell ám faló, se fakard, mit ér ez, ha jól rávágok a Sajóra, tudom, hogy eltörik.

— Na hát ne durczáskodj, megizenem neki, hogy vaskardot hozzon, tudom, hogy az el nem törik.

— Igen, de már sokszor megcsaltál bennünket, mindig azt hazudtad, hogy holnap jön a kis mama — és soha sem jött.

— Most nem hazudok, most nem csallak meg benneteket ne féljetek, csak menjetek az udvarra játszani a homokba.

Össze-vissza csókolta a két szép, aranyos gyermekét az orvos s alig tette be utánuk az ajtót, — zokogott. Megállt a szoba közepén, tenyerét homlokára s szemére szoritotta s ugy — zokogott . . . zokogott.

Talán kis fiának a két szava fájt, a ki tudja Isten, hol tanulta azt az átkozott szót, de szemébe mondta apjának, hogy mindig megcsalta őket, hogy még eddig csak hazudott?! . . .

Látszott az arczán, hogy harczol, hogy nem akar még a falaknak sem panaszkodni, de nem birt magával.

— Magam vagyok az oka mindennek. Láthattam, kiolvashattam volna szemeiből, hogy az — orvos bolonditotta el őt, hogy

szetes, áldatlan pártkülönbségeket el kell törölni, el kell feledni; rég tisztában volt a czélok felől, melyeket a haza érdekében elérnie, az eszközök felől, melyeket alkalmazni kell; csak azok, akik az ő jól értesült biráiként vetették fel magukat, nem voltak ő felőle tisztában és részben nem akartak önmagukkal tisztába jönni.

Most már azonban az utolsó kinevezések folytán, mint be kell vallaniok, észre fognak térni, eltorzító itéletektől és botor feltevésektől tartózkodni fognak s végre be fogják látni, hogy Széll Kálmán az igazi ember a kellő helyen és hogy a valódi szabadelvüség és meleg hazaszeretet által lelkesitett honfiak csak a hazafiasság intelmeinek engedelmeskednek, midőn e férfias bizalommal teljesen támogatják.

A közös függő államadósság kimutatása. A közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság az államjegyek forgalmi összegét 1900. szeptember végével következőnek találta: ötforintos államjegyekben 112,006.650 frt, ötvenforintos államjegyekben 4.536.250 forint, összesen 116.542.900 forint. Ez összegből az 1899. évi XXXI. törvényczikk alapján közös költségen beváltandó 112,000.000 frt, kizárólag az osztrák pénzügyminiszterium által pedig 4,542.900 forint. Ez évi szeptember hónapban az államjegyek forgalmi összegében semmi változás sem történt.

A szocziálisták választási akcziója. A szocziálista pártvezetőség felhivást adott ki, amelyben a közeledő választási mozgalmak alkalmából felhivja az elvtársakat, hogy tegyenek meg mindent a politikai jogok megszerzésére, rendezzenek mindenütt népgyüléseket s ezeken kivált a néppárt ellen küzdjenek. A felhivást megküldötték az összes vidéki szervezeteknek s igy október hónapban nehány száz szocziálista népgyülés lesz az ország minden részében.

A newyorki református magyarok ünnepe.

A legnagyobb amerikai metropolisban, Newyork városában letelepedett s ott egyházi közönséggé tömörült magyar ref. testvéreink a legközelebbi időben igazán szép és a hivek szivében sokáig nyomokat hagyó, lélekemelő emlékünnepélyt ültek. Az ottani magyar ref. egyház megalakulásának, szervezkedésének ötödik évfordulója napján egy emlékünnepélyt rendeztek, melynek lefolyása nemcsak arról tett tanubizonyságot, hogy messze idegenbe vetett hittestvéreink kegyeletes hüséggel ápolják sziveikben az ősi valláshoz való ragaszkodás szent érzését, hanem arról is, hogy az idegen haza talaján is megmaradtak mindeddig jó magyarokrak s a magyar haza és a magyar vallás iránti olthatatlan szeretet és hüség egymástól elválhatatlanul s egyszersmind kitéphetetlenül van sziveikben összeforrva.

A newyorki magyar reformátusok még saját templomhelyiséggel nem rendelkeznek, de tekintve lelkészök e szent czél elérésére irányzott fáradhatatlan buzgóságát s a hivek áldozatkészségének nagyságát, nincs kétség a felől, hogy a templomépités anyagi akadályai csakhamar legyőzetnek s e legnagyobb amerikai magyar colonián is saját templomukban fogják dicsérhetni hittestvéreink a mindenható jó Istent.

Érdekesnek tartom e b. lapok hasábjain Rev. John Devins, angol ref. lelkésznek a templomban ez emlékünnepély alkalmából tartott gyönyörü szép beszédét magyar nyelven közölni annyival is inkább, mivel a beszédben Debreczenről s ennek vallási viszonyairól, egyházi állapotáról érdekes megemlékezés tétetik s azért is, mivel lehetnek városunk egyházi köréből többen, kik e derék ref. lelkészre még visszaemlékeznek.

Álljon itt beszéde egész terjedelmében:

„Nagy örömmel jelentem meg — kezdé Devins — a newyorki magyarság mai, nem csekély jelenségü egyházi emlékünnepélyén. A magyarok iránt mindig meleg érzelemmel és őszinte szeretettel viseltettem, s soha sem tudom elfelejteni azokat a kellemes napokat, a miket nem sok idővel ezelőtt Magyarországon töltöttem. Budapest egyike a leggyönyörübb városoknak, a miket csak életemben láttam. Pár nappal ezelőtt a legkiesebb fekvésü s az amerikai kékvérüek által nagyban látogatott Blackwell sziget előtt mentem el hajón, s a mint megláttam e szigetet, önkénytelenül eszembe jutott az az óriási különbség, mely e sziget és Budapest gyöngye, a Margit-sziget között van. Valóban, minden tulzás nélkül mondhatom azt, hogy a Margit-sziget valódi virággyöngy. A többi magyar városok, melyeket szerencsém volt meglátogatni, szintén a legkedvezőbb benyomást gyakorolták reám. A magyar nép, kikkel érintkeztem, meggyőzött arról, hogy tiszta jellemök, az Ur Jézus Krisztusban való rendkivül erős hitök s a kálvinista, — vagy mint ők nevezik — „magyar valláshoz" való törhetetlen ragaszkodásuk, buzgóságuk és áldozatkészségök méltóvá teszi őket arra, hogy ref. hitünk hatalmas oszlopainak nevezzük őket.

Mikor Debreczenbe, az ugynevezett „kálvinista Rómá"-ba, hol lelkész testvérem tiszt. Kuthy Zoltán ur papi pályáját végezte, megérkeztem, a Bika szállodában, a hol laktam, kérdezősködtem az ottani református egyház felől.

A legelső vasárnap mindjárt templomba mentem s a reformátusok évszázados, ősi hires nagy templomában egy olyan óriási gyülekezetet láttam, amely diszére válnék akármelyik newyorki templomnak s büszkeségét képezhetné bármelyik leghiresebb amerikai prédikátornak.

A magyar református népnek egyházias érzülete, vallásos intézményei iránt való loyalitása, áldozatkészsége, százados küzdelmek viharaiban lett kipróbálva s az evangeliumi hitnek, e drága örökségnek megtartása minden időkre biztositva van a magyar nemzetnél.

Hétköznap már reggel 7 órakor imádságra és bibliamagyarázatra gyülekeznek össze a templomokban. Dicsérik az Urat, ki soha nem hagyja el azokat, kik ő benne biznak s ő belé vetik reménységöket.

Debreczen, ugy tetszik nekem, hogy az isteni gondviselés által van praedestinálva arra, hogy az evangéliumi világosság és a Krisztusi tiszta tudomány megőrizője és fentartója legyen a jó magyar nép előtt!

Mielőtt New-Yorkból elindultam volt világkörüli és magyarországi utamra, el-elgondoltam, hogy ebben a roppant világvárosban, Newyorkban, mely egy valóságos conglomerátuma a különböző nemzetiségü és vallásu népeknek, — a világnak ugyszólván

---

engemet nem szeretett soha. . . Tudtam. . . tudtam és mégis feleségül vettem.

Hangosabban zokogott, fuldokolva beszélt tovább.

— Óh! de ki parancsolhat a szivnek, ha érez, ha szeret? Ki tilthatja meg a szivnek, hogy ne érezzen, hogy ne szeressen? Ki világosithatná fel az ész szavával, ki értethetné meg vele, hogy kinlódni fog, hogy meghasadhat, ha tovább is érez, ha tovább is szeret?

A nagy fájdalomtól neki tántorodott az ajtónak s zokogott, panaszkodott tovább, tovább. . .

— Aranyos kis gyermekeim csak benneteket sajnálak; ti nem érdemeltétek a kemény büntetést. Nem; És most apátok bünéért, nagy bünéért, ki nemcsak hogy szerette a lányt, aki őt csak kaczagta, de feleségül is vette, most ti lakoltok! Oh miért is voltam orvos, miért tudta állásom arra birni, hogy hozzám jöjjön, ha nem szeret is?

Szeretett volna sirni, zokogni tovább, örökké. Oh de ha még sirni se szabad!

Mi fájhat ennél jobban?

Nagysokára rendbe szedte magát, kiment az udvarra, megkereste játszó gyermekeit, összecsókolgatta őket, s miután megparancsolta a német leánynak, aki azért volt a gyermekek mellett, hogy németül megtanuljanak, hogy jól vigyázzon a Doczára, meg Bélára, elindult — betegeihez!

*

Nagy csődület verődött össze hirtelenében egy tengerparti csinos város különben is legnépesebb utczájában.

Öt hat rendőr fogott s vezetett egy uriasan öltözködött nőt. Szemei vadul forogtak, fogait csikorgatta, haja kuszálttan borult vállaira. Elegáns selyem ruhája is sok helyen össze volt tépve.

Alig birták tartani a rendőrök. Harapott, rugott, miközben a bámészkodó sokaság borzadozva hallgatta, a mint kaczagva, sirva kiabált:

— Fogjátok meg...ott, ott szalad... ni, hogy fél, hogy reszket a nyomorult...a gyáva. Hah, hah, hah...szaladj is, mert ha utólérlek...hah... beléd mártom...beléd... gaz szivedbe...gyilkos késemet. Bocsássatok, hamar, megölöm...a hütlent, kit szerettem ...hah, hah...kit nagyon szerettem..., ki elcsalt férjemtől, ki... nyomorultul elhagyott!

Egy pillanatig elhallgatott, majd nagyhamar teljes erejéből kiabálta:

— Ni! a férjem... Nem látjátok? Kergeti a nyomorultat... meg akarja gyilkolni... utólérte... fojtogatja... Nem látjátok? Ugy, ugy!... fojtsd meg helyettem a gazt... ő az oka.. ő volt a csábító. Én már elfelejtettem... nem mégse!... Jaj már felém rohan... de! igen! én már elfelejtettem... őt öld meg... ő jött el értem... Ugy! ugy!...

— Bocsássatok, bocsássatok . . . két kis gyermekem is ott van . . . ni a Docza, meg a Béla . . . Nem látjátok? Nézzétek, hogy örülnek, hogy megláttak... megismertek! Bocsássatok... én visszamegyek hozzájuk... Szaladnának hozzám... bocsássatok, bocsássatok, meg akarja ölni a gaz... csábító az uramat... a gyermekeimet... Vakok! nem látjátok? Fogjátok meg a gyilkost! Nem halljátok mint sirnak... a mamuskát hivják... engem hivnak... Ne engedjétek meggyilkolni őket... bocsássatok...

Alig hallhatóan susogta még egyszer:

— Bocsássatok!

S holtan rogyott össze a szegény, őrült asszony...

*

Megvolt a temetés is...

Ott volt az egész város, szivéből sajnálta mindenki az orvost, a ki ugy szerette azt az asszonyt, a ki ugy megsiratta azt a hütlent.

Tiszta feketébe öltöztette kis fiát is, kis leányát is s megmagyarázta nekik, hogy azért viselnek most fekete ruhát, mert meghalt a mamuska, őt gyászolják, a ki nem is jön vissza soha többet...

A két kis gyermek sirni kezdett... Nem mondta most nekik, hogy ne sirjanak, hisz a köny lett gyászolója, olyan jólesett lelkének.

Könnyebben viselte nagy veszteségét, hogy nem kellett többé a kicsiknek hazudoznia.

Azok meg okos kis teremtések voltak; nem kerdezte többé se a Docza, se a Béla, hogy mikor jön haza a mamuska, ugy is tudták, hogy — soha. De ha sirtak, nem szólt nekik semmit az apus...

Könyezett ő is!

minden felekezete képviselve van egy vagy több templommal — csak épen magyar református gyülekezet nincsen! S ha nincs, hát miért nincsen és valóban nem lehetne é?!

Ilyen gondolatokkal indultam utamra s ilyen gondolatokkal voltam áthatva, midőn Budapesten találkoztam dr. Moody András ottani skót ref. lelkészszel, ki már a magyar nyelvet is teljesen jól beszéli s a ki egy épen nála időző fiatal lelkészt e szavakkal mutatott be nekem: „Ez az ur Demeter Bertalan tiszteletes atyafi, ki ép most indul Newyorkba, hogy ott a magyar ref. egyházat szervezze.“ Kivánságom tehát teljesült, mielőtt Magyarországon kimondottam volna.

S midőn Demeter Bertalan Newyorban a kezdet nehézségeivel küzdött, én szives örömmel segitettem őt nehéz, de magasztos munkájában.

A negyedik utczai Hope Chapel templomban, az én gyülekezetem templomában tartottuk meg öt évvel ezelőtt az első magyar református isteni tiszteletet Newyork városában. (Mint e sorok beküldője, a történeti hüség szempontjából rektifikálni tartozom a nagyon érdemes lelkésztársam ebbeli kijelentését annyiban, hogy Newyork városában már 15 évvel azelőtt tartott Kecskeméthy Ferencz, jelenleg békési, akkori newyorki lelkész magyar nyelvü istenitiszteleteket s közvetlen Demeter B. kijövetele előtt pedig alólirott is megtette a kisérletet egy magyar gyülekezet organizalására Newyork városában.)

Innen az egyház ebbe a templomba, melyben most Isten nevének imádására s az ő tőle eddig elvett jókért való hálaadásra összejöttünk, tette át isteni tiszteleteinek tartását s Demeter utódának, a jelen lelkész buzgalmának köszönhető, hogy az egyház jelenleg is virágzik és erősebb, mint volt valaha. Én remélem, sőt bizton hiszem, hogy az az egyház, mely gyermekkorát már túlélte, számban és tekintélyben az évek haladtával Isten segedelme mellett folyton erősödni fog. Ábban a nagy és áldott munkában, melyet az önök buzgó lelkipásztora Isten nevének dicsőségére s a magyar ref. egyháznak és a magyar névnek emelésére ez idegen földön folytat, önöknek, hiveknek mindnyájoknak találkozniok és kezet fogniok kell. Egy ember, a lelkész, igen sokat tehet, de az egyház összes tagjai kiszámithatlanul többet tehetnek. Azért kedves testvéreim, kövessetek el mindent, hogy egyházatok külsőleg és belsőleg imponáló erővel tudjon fellépni e szabad országban. Az angol nyelv nem tudása, nem akadály. Mikor egyik lelkésztársam innen Párisba ment, nem tudott franczíául. Pár szóból álló mondatot tanult be és pedig ezt: Isten szeret téged, azért én is szeretlek téged! E pár szót aztán mindenütt használta, a hol csak megfordult s a franczíák oly szeretettel csüggtek rajta, hogy rövid idő leforgása alatt számos jóbarátai és követői lettek. Ne felejtsétek hát ti sem, szeretett magyar testvéreim, az Istennek hozzánk való kimondhatlan szeretetét, mely viszont szeretetre ő iránta és egymás szeretetére kötelez bennünket, mint egy mennyei atyának gyermekeit s a Krisztusban a testvéreket.

Nem sokára a magyar ref. egyház megalakitása után, negyedik utczai Hope Chapel templomunkban még egy másik, református egyházat is szerveztünk: a cseh ref. egyházat. Ma már ez az egyház a mi segédkezésünkkel gyönyörü nagy templomot épittetett a 74-ik utczában, Legyen szabad remélnem, hogy az itteni m a g y a r ref. egyháznak is nemsokára meglesz a maga saját temploma, hol a zengzetes magyar nyelven dicsérhetik az Urat, iskolát tarthatnak, s tanulmányozhatják a Bibliát, mely az Istennek beszéde, de minden népekhez. És ez megvalósulhat, csak el ne felejtsétek ezt a mondatot: Isten szeret téged, s ti is szeressétek egymást!“

* * *

A lelkes hévvel előadott remek beszéd után a templomot minden zugában betöltő óriás gyülekezet kimondhatatlan lelki örömmel énekelte a magyarok iránt oly meleg szeretettől áthatott beszédhez legjobban illő verssorokat: Dicséret diesősség, tisztesség és hálaadás (179. Dics. 10. vers.) majd dr. D. Redmond angol lelkész lépett a szószékre s hatásos angol beszédben üdvözölte a jubiláló egyház tagjait. Szép volt, minden részletében magasztos volt az az ünnep, melyet newyorki honfitársaink és hitsorsosaink egyházuk 5-ik éves évfordulójának napján tartottak. A kegyelem Istene segitse meg őket abban, hogy a kitüzött szent czélt minél hamarabb el is érhessék.

Chicagó, Ills. 8504. Superiorave.

Harsányi Sándor,
ev. ref. lelkész.

Az inyencz.

Nemrég egy társaságban megnyerő modoru fiatal emberrel ismerkedtem meg. Egy ifju hölgygyel társalgott, a kit előbb a feleségének néztem s kinek kissé bizarr toiletteje vagyonosságáról tett bizonyságot. A kalapja, az nem is kalap volt már, hanem egy praeparált struczmadár. Függőit testvérek közt 3000 forintra becsültem s a tömérdek zsuzsu, a mely dereka körül egy vastag aranyláncon függött, jókora összeget képviselhetett.

A csecsebecsék között egy egész szobaberendezés volt, hat személyre való teakészlet, iróasztalgarnitura, lant, nyereg, trombita, mind szinaranyból, olyik drága kövekkel spékelve. Kérdezősködéseimre megtudtam, hogy az illető hölgy az én jómódoru fiatal emberem nővére s hogy a jómodoru fiatal ember még nőtlen s csinos vagyon felett rendelkezik.

Ez a felfedezés rám — a kinek két eladó lánya van — nem kis értéket képviselt.

— Olga, Irmus — szóltam a gyerekekhez — igyekezzetek kedvesek lenni ahhoz az urhoz, mert azt hiszem, az egyik vőmet találtam fel benne.

Nemsokára sikerült megtudni a foglalkozását. Olga ugyanis mihamar élénk beszélgetésbe merült vele.

— Nagysád olyan ismerősnek látszik, — szólt — nem huzatott tegnap nálam egy fogat?

— Óh nem — felelt ábrándosan az okos leány — nem voltam még olyan szerencsés.

Tehát fogorvos. Megmagyaráztam a gyerekeknek, hogy ez a mai világban a legjövedelmezőbb foglalkozások egyike.

Pár nap mulva vendégünk volt a fiatal fogorvos s nemsokára mindennapos lett a házunknál.

Derék, jóravaló, tisztességes fiatal embernek látszott, de nagy inyencz volt s ezért kitettem magamért s olyan ételeket főzettem, a miért az embernek folyt a nyála utánuk. A legjobb szakácsnét fogadtam fel s fejedelmi fizetést adtam neki:

Egy hónap mulva már annyira jutottunk, hogy illőnek tartottam, hogy a hozomány felől kezdjek vele beszélni.

Nem akartam, hogy hiu reményekkel áltassa magát s igy szóltam:

— Tudja, ha én házasulandó fiatal ember volnék, mindenek előtt arra ügyelnék, hogy ne vegyek el olyan lányt, a ki gazdagabb nálam. Mikor én elvettem a feleségemet, nekem tiz forintom volt, neki pedig huszonöt és azóta nem mulik el nap, a melyen a feleségem ezt föl ne hányta volna.

Helybenhagyólag bólintott a fejével s igy féligmeddig meg volt oldva ez a kényes pont is. Ebből is látható, hogy nagyon derék és tisztességes parthi volt.

Olga meg Laczi — Hódi Lászlónak hivták — a legszebben megértették egymást és a a dolog reményeimnek megfelelő uton közelgett a megoldás felé. Tudniilik már itt volt az ideje hogy Laczi nyilatkozzék.

Egy nap azonban elmaradt az én vő jelöltem s hiába vártuk. Beletelt egy hét is, kettő is és nem mutatkozott.

Rosszat kezdtem sejteni.

A szakácsnő — kezdtünk visszatérni a polgári kosztra — két hétre rá felmondott. Elbocsátottuk.

Néhány nap mulva pedig értesültem róla hogy Hódi László ur eljegyezte a — volt szakácsnénkat.

Vándor.

Szinház és irodalom.

Hadak utja.

Szombaton este, az aradi vértanuk halálának gyászünnepe alkalmából, a régi tradiczióhoz hiven, diszelőadás volt szinházunkban.

Verő György hazafias érzésből irott darabja, a „Hadak utja“ került szinre, mely darab az idő tünésével semmit nem veszit értékéből. Gyujt, lelkesit, tettre hevit most is, épen ugy, mint első előadása alkalmával.

És hogy mily vonzóerővel bir, bizonyitja a telt ház, mely szombaton este zajos tetszéssel, szünni nem akaró tapssal honorálta a darab egy-egy frappánsabb jelenetét.

Az est sikerének főérdeme Komjáthy kezében volt, aki Darkó György szerepében oly precziz alakitást mutatott be, hogy a közönség alig tudott betelni a tetszésnyilvánitással; különösen nagy tetszést keltett a Kossuth-nóta, melyet háromszor kellett szinészeinknek megismételni. F. Kállay Lujza és Szabó Irma remek játékukkal és szép dalaikkal keltettek zajos tetszést. Az est sikerében osztozott Breznay Anna, Kiss Irén, Sziklay, ifj. Szathmáry, Tanay, Odri Környey, Bartha és Makray, ki Pupa Mihók szerepében egyikét aratta legjobb sikereinek. Kisebb szerepeikben a többiek is jók voltak s az egész előadás a közönség zajos lelkesedésének kitörése mellett folyt le.

A szökött katona.

Boldog emlékezetü Szigligeti Edének e regényes szinezetü népszinmüve nem ujdonság már a debreczeni közönség előtt. Eltekintve avult tárgyától, van benne igen sok szép jelenet, mely a mester kezeinek ügyes bonyolitására vall. Tegnap Gergely szerepében B a y László próbálkozott meg. Nem mondjuk, hogy teljes sikert aratott, mert szerepében gyakran akadozott és gyakran kellett a sugóra hallgatnia. Hangja érczes, tömör, erős, de iskolázatlan, nincs benne semmi simulékonyság. Az érzelmeket visszaadni nem tudta s egyetlen sikerének mondható a „Kalapom szememre vágom“ cz. dal, melyet Serfőzyvel duettben mondott el. Itt is sokat segitett rajta Serfőzy gyönyörü baritonja. Tanácsoljuk Baynak, hogy ha nagyobb szerepekben óhajt fellépni, vegye komolyan a dolgot és első kötelességének tartsa jól megtanulni szerepét. Akkor elmarad a lámpaláz is, az ide-oda való kapkodás is. Arról is szokjék le, hogy folytonosan siralmas ábrázatot mutasson. Van annak olykor helye, de az az örökösen keserü tekintet végtére is komikussá válik. A tegnapi félsiker ne csüggeszsze el, sőt sarkalja a törekvésben, mert csak ugy válhatik belőle idővel hasznos tagja a társulatnak, ha a jóakaratu tanácsot megfogadja.

K. Galyassy Paula kedves dalai, természetes játéka, nagy sikert biztositott a kedvelt müvésznőnek. Remek volt Breznay Anna Kamilla grófnője is. A fia életéért aggódó anyának fájdalmas kitöréseit megrázóan mutatta be. Tanay remek alakitást mutatott be az atyja által dédelgetett Lajos urfiban. Sikerült nótárius alak volt Pataki Béla, Szigeti Lujza Korpádinéja méltó volt a kiváló müvésznőhöz. Odry fess grófja, Bartha ezredese is kitünő volt. Sziklay és Makray, mint kovácslegények remekeltek a darab mulattató részében. Nagy tetszést aratott a Zrinyi kávéházbeli jelenet. A lelkesülő karzat még meg is „h o g y v o l t o z t a“, de már erre nem vállalkoztak egymást alaposan eldögönyözött szinészeink.

Taps, kihivás volt bőven, bár telt házat nem emlithetünk.

A csillag fia. (Bar-Kochba.)

A Sulamith szerzőjének tegnap bemutatott darabját jó hire előzte meg s igy érthető kiváncsisággal tekintettünk a premiére elé. A szinház meglehetősen megtelt s a közönség kedvezően fogadta a szépen kiállitott s egészen operai jellegü darabot.

A czimszerepet P é c h y játszotta, kinek daliás termetéhez nagyon illett a zsidó hős szerepe, azonban hangjából sokszor hiányzott az erő, melylyel királyi méltóságának kellett volna érvényt szereznie. B ő d i Ella kiválott az ensembléből. Gyönyörü hangja teljesen érvényesült. Dinah szerepe teljesen az ő egyéniségéhez való s annak komolyságát és sentimentalismusát kellő hatással kifejezésre jutatta. Sokszor hivták a lámpák elé. Méltó partnere volt Karacs. — Siklay és Bartha hozzájárultak az est sikeréhez. A darab méltatására különben még visszatérünk.

—

)(**Köztelek zsebnaptàr 1901-re**. Hetedik évfolyam. Szerkesztik Kubinek Gyula és Szilassy Zoltán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárjai. Ára 3 korona 50 fillér. A magyar gazdák ezen jó ismertetőjének és tanácsadójának uj évfolyama most is gazdagon bővitett tartalommal, jelentékeny ujitásokkal és javitásokkal jelent meg. A gazda mindennapi életében előforduló és szükséges gyakorlati adatoknak gazdag gyüjteményét foglalja magában a „Köztelek zsebnaptár“, mely több mint 300 közleménynyel igyekszik a gyakorlati gazdát nehéz mindennapos munkájában jó tanácscsal, utbaigazitással támogatni. Különös érdeme az, hogy a szerkesztők az állattenyésztés, takarmányozás, növénytermelés. épitészet, gépek kezelése, gazdasági iparvállalatok berendezése, szállitási könnyebbségek igénybevétele, a gazdának szükséges törvények teréről az anyagot nemcsak a legnagyobb gonddal válogatták meg, hogy a föltétlen szükséges mellett fölösleges részek ne legyenek, hanem az összes részeket a legkiválóbb hazai szakértőkkel dolgoztatva ki, tisztán a magyar gazdasági viszonyokat tartották szem előtt és ez által a hazánkban még mindig nagyon elterjedt külföldi hasonló munkákat nem csak nélkülözhetővé teszik. hanem azoknál sokkal megbizhatóbb és sokkal hasznosabb segédkönyvet adnak a magyar gazda kezébe. Az első megjelenés óta elmult hat esztendő bő tapasztalatokat nyujtott arra, hogy a Zsebnaptárt évről-évre tökéletesithesse és ezáltal kedveltségét és elterjedését előmozdithassák. A most megjelent legujabb évfolyam különben külsőben is annyira különbözik az eddigiektől, hogy a zsebnaptár kötése csinosabb és a zsebben való hordásra alkalmasabb. Ez az ujitás is ajánlatosabbá teszi. A „Köztelek Zsebnaptár“, bármely könyvkereskedés utján megszerezhető,

---

Az uj évnegyed alkalmából felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket megujitani szivesked-jenek.

Egyuttal tudatjuk, hogy ugy, mint az utóbbi években mindenkor, karácsonyra most is megküldjük t. előfizelőinknek a

„Csokonai naptár“-t

teljesen dijtalanul, még azoknak is **a kik október hónapban fizetnek elő egy negyedévre.**

HIREK.

— **Az önkéntes iskola ügye**. Mint ösmeretes, a városi tanács mindent elkövet, hogy az önkéntes iskola visszahelyeztessék Debreczenbe. A tanács el is határozta, hogy evégből küldöttséget meneszt a honvédelmi miniszterhez. A küldöttség, mely dr. Király Ferencz, dr. Kola János, Thaly Kálmán képviselők, továbbá Komlóssy Arthurból és Oláh Károlyból állott, ma délelőtt tisztelgett a miniszternél, majd Gromon Dezső államtitkárnál. A küldöttség utja alighanem eredményes lesz, mit bizonyit az alábbi távirat, melyet délután 2 órakor kaptunk O l á h Károly tanácsnoktól. A távirat a következő :

Debreczeni Ellenőr szerkesztősége Debreczen.

A honvédelmi miniszter, az államtitkár méltányolják a város kérését. Meleg támogatást igértek. Miniszter épen Bécsbe utazik s ez ügyben is értekezik a hadügyminiszterrel.

— **Kinevezés**. D e g e n f e l d József gróf főispán M i l e Pál közig. gyakornokot t. rendőrfogalmazónak kinevezte. M i l e Pál a hivatalos esküt ma d. e. a tanácsülésen tette le.

— **Bécsi állatorvosok Debreczenben**. Debreczen városának vendégei vannak ismét. Ezuttal a bécsi állatorvosok szivesen látott vendégei Debreczen városának. A bécsi vendégek : Wittmann Károly országos főállatorvos. Docskál Ferencz országos főállatorvos Prágából, Toscano Anton Bécs városi főállatorvos, Rziha Arthur m. kir. főállatorvos, a földmivelésügyi miniszterium bécsi megbizottja, szombat délben érkezett meg. Velük jött Gracsányi Gyula országos állategészségi felügyelő is. A bécsieket a vasutnál a város nevében Király Gyula tanácsnok fogadta. Délután a vendégek megtekintették a város ménesét, vágóhidat, Nagy Jakab, Ungváry József hizlaldáját. A bécsi állatorvosokat meglepte a városunkban tapasztalt állattenyésztés nagyszerüsége, valamint a vágóhid mintaszerü berendezése. Este a szinházban megnézték a Hadak utja előadását, majd a város által tiszteletükre adott bankettre mentek a Bika-szálló czukrázda termébe. A banketten ott voltak a vendégeken kivül Ábrahám László főügyész, Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző, Király Gyula tanácsnok, Szücs Mihály, Kerpely Kálmán gazd. tanintézeti igazgató, Leidl Emil, Vavra János állatorvosok, Csáky János vágóhidi igazgató, Nagy Jakab, Ungváry József, Szentesi János, Polgári Bálint és Farkas Albert. Az első felköszöntőt Toscano Antal mondotta. Örömének adott kifejezést, hogy Debreczent meglátogathatták, mert most személyesen győződtek meg a város állattenyésztéséről, melyről el vannak ragadtatva s az állategészségügyi kiváló intézményekről. Köszöni a feledhetetlen szives vendéglátást s Debreczen városát s Király Gyulát élteti. Szücs Mihály a vendégekért, Wittmann Károly a debreczeni állami állatorvosra, Leidl Emilre mondott felköszöntőt. Király Gyula a város nevében a vendégekért, Leidl Emil szintén a vendégekért üritett poharat. Szücs Mihály Gracsányi Gyulát, azt a férfit élteti, a ki a város iránt érzett jóakaratával s szeretetével előidézte azt, hogy Debreczennek ma olyan páratlan az állattenyésztésügyi helyzete. Kerpely a vendégekért, Wittmann főállatorvos Rziha állatorvosért, Rziha Arthur egy elmaradt társukért, Binder Antalért üriti poharát. Számos felköszöntőt mondottak még s a társaság a legkedélyesebb hangulatban éjfélig maradt együtt. Tegnap, vasárnap a vendégek a Pallagra mentek s megnézték a gazdasági tanintézetet. Ma reggel kocsikon a Hortobágyra mentek ki.

— **A polgármester jubileuma**. Emlitettük, hogy a polgármester jubileuma alkalmából szinházunkban diszelőadás fog tartatni. Erre vonatkozólag a következő felhivást vettük :

„Simonffy Imre kir. tanácsos ur 25 éves polgármesteri jubileumát megelőző este folyó évi október 17-én, szerdán a debreczeni városi szinházban, r e n d e s s z i n h á z i á r a k m e l l e t t, az ünnep rendező bizottság felkérése folytán a szinház igazgatója Komjáthy János ur, teljes bérletszünetben, alkalmi diszelőadást tart. Midőn ezt a nagyérdemü közönséggel tudatjuk, egyidejüleg értesitjük, hogy az ünnepelt férfiu tisztelői iránti figyelemből akként intézkedett a rendező bizottság, hogy a rendes szinházi bérlőktől előjegyzéseket a szinházi pénztár folyó hó 13-ik napján d. u. 5 óráig fogad el, azon időn tul a nagy közönség igényeinek kielégitésére szolgálnak a netan megmaradó helyek.

A diszelőadás programmját az igazgató ur később fogja közölni. Debreczen, 1900. okt. 8-án, a rendező bizottság.“

— **Automobilon Debreczenből Nagyváradra**. A Lesdorfer Automobilwerke badeni társaság automobil kocsija tegnap tette meg az első próbautat Debreczenből Nagyváradra. A 6 lóerejü automobil kocsi d. e. 10 órakor indult el a Bika-szállodától. Az automobil kocsin Váradra mentek : dr. Szentpály Benő, dr. Szőllősi Béla orvosok, dr. Bárdy József budapesti ügyvéd. A kocsit a társulat mérnöke, L a u f f e r Miksa vezette. Vámos-Pércs, Sáránd, Derecske, B.-Ujfalu, Mező-Keresztesen át ment Váradra. Az automobil kilométerenkint 2 és fél percz sebességgel haladt. Debreczen és Derecske között nem a rendes menetsebességgel ment a kocsi, mivel a vásárra jövet kocsi kocsit ért az országuton. Minden egyes községben nagy néptömeg várta az automobilt s lelkes éljenzéssel fogadták. Az automobil délután egy óra után pár perczczel robogott be Nagyváradra. Az utczákat, valamint a Fekete Sas előtti teret ezrekre menő nép lepte el, várva az automobil megérkezését. A váradiak örömmel veszik, hogy létesül a Debreczen és Nagyvárad közötti közlekedés. Az alakulandó részvénytársaság 9 lóerejü kocsikkal fog közlekedni s az utat — beleértve az egyes állomosokoo a megállásokat is — két és félóra alatt teszi meg a 9 lóerejü kocsi. Több izben indulnak naponta a kocsik Debreczenből, Váradról is s az utiköltség feleárba kerül, mint jelenleg a m. á. vasuton. Télen zárt és fütött kocsikat használnak. A terv mindenesetre életrevaló s nagy előnye lesz közgazdasági, valamint kereskedelmi tekintetben különösen Debreczenre. Az automobil társaság jövő héten két 9 lóerejü kocsit küld le Debreczenbe, melyeken két hétig próbautazásokat rendeznek Debreczen és Nagyvárad között. A kocsi a 78 km. utat átlag 3 óra alatt tette meg. Az utazás kényelmes a kocsin, nem ráz, nem zakatol ugy, mint a vasut s óriási előnye az, hogy bármily menetsebességgel is haladjon, abban a pillanatban meg lehet állitani.

— **Tizéves találkozó**. A debreczeni A l m a m a t e r hálás tanitványai évről-évre megemlékeznek róla és a multnak kedves emlékeit felidézendő, megjelennek falai között. Tegnap is az 1890-ik évben végzett hittanhallgatók tartották meg 10 éves találkozójokat. A kegyelet és hála egyik legszebb kifejezése az ily összejövetel, mely nemcsak maga az intézmény iránt, melynek falai között eltöltött kedves napok emlékeit hivja vissza, nyilvánul, hanem maguk a tanuló társak egymás iránti szeretetének és ragaszkodásának hü kinyomatát is magán viseli.

1900. október 7-ét tüzte ki az a kilencz tanuló, aki hittani fakultást 10 évvel ezelőtt a legmagyarabb protestáns iskola falai között végezte. E kilencz végzett hittanhallgató közül a találkozóra megjelentek : C s á n k y Beniamin tiszafüredi ev. ref. lelkész nejével B a y l e r Lujzával, M é s z á r o s Lajos saápi ev. ref. lelkész, F e r e n c z i Imre krassói (Szatmár m.) ev. ref. lelkész, T ó t h László gálfalvai (Kis küküllő m.) ev. ref. lelkész és P a p p József váradi számtiszt Debreczenből. Elmaradásukat kimentették : K o v á c s Ferencz zilahi főgymna-

siumi tanár, dr. Bartók Jenő nyiregyházai ev. ref. lelkész és Haranghy László városi számvevő Debreczenből.

A találkozás az ev. ref. főiskola szeniori hivatalában történt, a honnan a megjelentek 9 órakor átvonultak a nagytemplomban tartott istenitiszteletre. Az istenitisztelet után felkeresték volt tanáraikat: Balogh Ferenczet, dr. Erdős Józsefet, Csiky Lajost, kiket a megjelentek nevében Csánky Beniámin üdvözölt. A volt tanárok a legmelegebb szeretettel fogadták a hálás tanitványokat.

Délben Péter Pál jóhirü vendéglősnél tartottak kedélyes bankettet, mely a késő esti órákban ért véget.

A távozók igéretet tettek maguk között ismét, hogy 10 év mulva találkozni fognak az Alma mater falai között.

— **A jogász önképzőkör.** A joghallgatók önképzőköre dr. Kerészy Zoltán jogkari dékán elnöklete alatt tegnapelőtt este tartotta meg alakuló közgyülését. A kör tisztikara ez évre a következőleg alakult: Elnök: Tóth László 4é. jh., főjegyző: Fay Arthur 2é. jh., aljegyző: Milotay István 2é. jh., ellenőr: Barabás Andor 1é. jh., pénztárnok: Balogh Sándor 4é. jh., könyvtáros: Sallay Lajos 1é. jh., titkár: Csáthy Dezső 1é. joghallgató.

— **Debreczeni ifju sikere.** A Magyar Tudományos Akadémia elfogadta Tóth László 4 éves joghallgatótól Olivecrona Kanta jeles svéd büntető jogásznak „A halálbüntetésről" irott világhirü munkájának eredetiből való forditását. A jeles tehetségü fiatal ember törekvésének ilyeténképeni el ismerése nem első eset.

— **Debreczen — és nem Budapest!** Érdekes inczidens folyt le az Inztitoris Kálmán tiszteletére rendezett társasvacsorán egy felköszöntő közben. Az estélyen ugyanis megjelentek a Budapesti Egyetemi Olvasókör küldöttei is, kik az október hatodiki gyászünnepélyére érkeztek Aradra, hogy letegyék a vértanuk szobrára az egyetemi ifjak koszoruját és tüntessenek vele azon vádak ellen, mintha az Egyetemi Kör vezetői azonositanák magukat a Kossuth-gyalázó néppárttal.

Az egyetemi ifjakat az egybegyült urak rendkivül szivélyesen fogadták és itt is, ott is kivánesi kérdéseket intéztek hozzájuk a lefolyt egyetemi választások dolgában. Egyben pedig suttogni kezdték:

— Ezek az egyetemi néppárt vezetői.

Társasvacsora közben megindult a felköszöntők árja és egyes szónokok szivesen választották thema gyanánt a Budapestről lejött ifjakat, arra figyelmeztetve őket, hogy vessenek véget az Alma Mater falain belül a felekezeti villongásoknak és legyenek méltó utódai a márcziusi ifjaknak.

Történt, hogy az egyik küldött csinos beszédben igyekezett megvédelmezni az egyetemi ifjuság ezidőszerinti vezetőségét és az ifjuság törekvéseiről szólván, azt mondta, hogy a vidék, mint mindig, ugy most is a fővárosi ifjuság mozgalmaiban látja a követésre méltó példát.

— Ohó, — kiáltanak egyszerre többen a teremben, — nem ugy van az. A debreczenieket követjük, nem a budapestieket! Igenis, a debreczenieket!

A szónok egy pillanatra abbahagyta mondókáját, mintha reflektálni akart volna e közbeszólásra, de aztán folytatta tovább a tósztját és rövidesen be is fejezte. Mikor pedig végig koczintgatta szomszédjai poharát, alighanem arra gondolt, hogy:

— No, itt ugyancsak beleestünk a farkasverembe!

— **A vásár parazitái.** Egész hasábot lehetne irni tele a megkárositott és meglopott emberek neveivel, a kiket a vásári alkalmatosságra ide sereglett zsebmetszők és tolvajok fosztottak meg vagyonuktól. Tegnap is — Isten tudja már, hogy hányadik eset — Horogh Hermina körhintájából tüntetett el ismeretlen tolvaj 40 koronát. Bejelentette a rendőrségen, — de aligha kerul meg a tettes.

— **Debreczeni Főiskolai Lapok.** Negyvenharmadik évfolyamát éli e czimen a főiskolai ifjuság lapja. A mult évben nehéz viszonyok között tudott megjelenni, most azonban uj kezek közé kerülvén, reméljük, hogy buzgó pártolásnak fog örvendeni. A lap jelenlegi szerkesztője, ifj. Rácz Lajos, ki lapunknak is munkatársa, uj ösvényeket jelez, melyen a lapot vezetni fogja. Hozza e szám egész terjedelmében az akadémiai ifjak tiltakozó gyülésének lefolyását. Quosque tandem czimen a magyar nóta ellenségeiről czikkezik. Az érdem jutalma czimen érdekes verset irt a szerkesztő. Foglalkozik a szinházzal, müvészettel, sporttal. Diákok a futtatáson czimü humoros közleménye érdekes felvételeket közöl a diákéletből, mely után az egyesületi élettel számol be. A jól szerkesztett lapot Vegyes közlemények s Szerkesztői üzenetek zárják be. Tárczájában Farkas Imre irt szép költeményt s A tyukok czimen Dóczi Jenő hosszabb tárczát. Ajánljuk ez ügyesen szerkesztett ifjusági lapot az érdeklődők figyelmébe.

— **Halálozás.** Köztiszteletben álló családfőre borult le a halál éjjele, mely szomoru körülmény sok érező szivbe töltött keserü fájdalmat. A megboldogult elhunytáról a következő gyászjelentést vettük:

„Mélyen megszomorodott szivvel jelentjük a jó apának, nagyapának és apósnak, Érkeserüi Fráter Györgynek f. hó 7-én, életének 80-dik évében, végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. Földi maradványai f. hó 8-án d. u. 3 órakor fognak a hatvan-utczai 16. sz. háznál tartandó rövid ima után, a Kossuth-utczai temetőben örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1900. október 6. Fia: Fráter Gyula nejével Sárközy Herminnel; unokái: Fráter József és Sándor. Veje: Sinka Sándor. Béke hamvaira!

— **Felhivás.** Mindazon háztulajdonosok, kiknek 4—5 szabás lakásuk van kiadó s ebből egy nagyobb szoba iskolai czélokra (tantermül) felhasználható lenne — felkéretnek, hogy kibérlés czéljából a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig a legrövidebb idő alatt jelentkezni sziveskedjenek.

— **Értesités.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérnemüek stb. Debreczen állomás podgyászfelvételi helyiségében 1900. évi október hó 17-én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni. — Debreczen, 1900. okt. 6. Az állomásfőnök h. Gáll Béla.

— **A régi tüzoltó-diákok találkozása.** Husz éves találkozójuk volt az egyik legrégibb tüzoltó egyesület volt tagjainak, a régi diák-tüzoltóknak az ősi kollégium falai között. Az ünnepélyt Bökös Lajos csökmői lelkésznek a nagytemplomban tartott szentbeszéde nyitotta meg. Utána az 5-ik számu teremben — a hol a gyüléseket tartani szokták — gyültek össze, amely azonban szüknek bizonyult, miért is az egybegyült tagok és a szépszámu meghivott ünneplők a diszterembe mentek át. Az életben levő tagok majd teljes számben megjelentek, akik nem voltak jelen, sürgönyileg mentették ki magukat. Ott voltak: Bögös Lajos, Gyüre László, Medgyaszay Gyula, Erőss Lajos, Bay József, Nagy Elek, Magos György, Dicsőfi József, Bethlendi Sándor, Ónody Sándor, Kalas István, Máncsa Sándor, Kriston Sándor, Laczka Sándor, Vértessy Mór, Sógor Endre, Elek István, Erdős Ignácz, Nagy József, Csáky János, Tóth Károly, Debreczeni Nagy József, Miskolczy László, Kálmán Ferencz, Szabó Imre, Bereczky József, Bertalan Gábor, Leelőssy István, Magos Gyula, Gál László, L. Szabó József, Soós Lajos, Karácson Imre és a nagyszámu és előkelő vendégek. Dicsőfi József ev. reform. lelkész felolvasást tartott a társulat utolsó éveinek müködéséről. Az emelkedett hangon irt felolvasás után a gyülés elhatározta, hogy beszerzi a társulat régi tüzoltó szereit és az egyházkerülettől helyet kér a főiskolában ezek elhelyezésére, hogy a főiskola látogatói láthassák, hogy ennek a 210 évig fennálló-, egyik legrégibb tüzoltó egyesületünk (alakult 1670 körül) milyen eszközei voltak a tüz megfékezésére. E czélból a gyülés bizottságot küldött ki, a 20 éves találkozó emlékére pedig emlékkönyvet fognak kiadni, melybe Bögös Lajos elnök sikerült beszédét, Dicsőfi felolvasását és a jelenvolt tagok és vendégek névsorát fogják beiktatni. Délután fél 2-kor bankettre gyültek össze a Bika szállodában az ünneplők. A 100 teritékü bankett, melyen Simonffy polgármester is jelen volt, d. u. 5 óráig tartott s nem szükölködött a lelkes felköszöntőkben.

— **Utazó zsebmetszők.** Róth Sándor szücsmester Érmihályfalváról Debreczenbe igyekezett, hogy egyet-mást beszerezzen a vásáron. Az állomáson egyik ismerőse 5 darab tiz forintost számlált le a vásárra induló szücs kezeihez, hogy azon az ő részére is bizonyos portékákat bevásároljon. Róth sietségében zsebébe gyürte az összeget s felugrott a vonatra, a melyen nagyszámu szatmári és nagykárolyi tolvaj és zsebmetsző is utazott Debreczenbe nem épen a legbecsületesebb szándéktól vezérelve. Végzete egy olyan fülkébe vezette, ahol egy nagykárolyi férfi és nő — notórius zsebmetsző kompánia — volt. Róth beszélgetésbe merült velük, sőt még udvarolni kezdett a nem épen csunya hölgynek. A jeles dáma nem is késett Róth uram érző kebelére borulni — nem tévesztvén el természetesen szem elől az üzleti elvet sem. Vámospércsen kiszállott a két jó madár, a vásáros szücs atyánkfia pedig Debreczen alá érve, a pénzét kezdte számlálni. Keresi az 50 forintot, egyik zsebéhez kap, másikhoz..... hült helye. Persze mindjárt az engedékeny dámára esett a gyanuja s ment azonnal vissza Ermihályfalvára, hogy bejelentse az esetet a csendőrségnél — mert oda tartozik a dolog — s talán már meg is került a jeles pár, mert Róth utitársai személyesen is ismerik őket.

— **Értesités.** A chevra kadischa elöljárósága részéről értesittetnek mindama hitközségi tagok, a kik a Chevra kötelékébe óhajtják magukat fölvétetni, hogy *f. év október hó 10-én d. u. 3 órakor* tagfelvételi választmányi ülés lesz. A kik tehát a Chevra kötelékébe magukat felvétetni óhajtják, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat akár irásban, vagy élő szóval a Chevra jegyzői irodájában (Kápolnási-utcza 1 sz.) bejelenteni sziveskedjenek. Chevra tagul csak azok vétetnek fel, kik a helybeli két hitközség valamelyikének tagjai.

x **Az Angol királyné szálloda** fényesen berendezett éttermében megszokta már az előkelő közönség, hogy szinház után, gazdag és választékos friss vacsorát talált de hogy a nagyérdemü közönség az izletesr minél kellemesebben élvezhesse, Hauer uk gondoskodott arról is, hogy nála városunl-országszerte hires zenekarai naponként fe t váltva müködjenek, sőt tovább ment, me r az áldozattól vissza nem riadva, kávéházát ujonnan oly modernül rendezte be, hogy azzal a legfokozottabb igényeket is kielégitheti.

— **Hütlen cseléd.** Daku Mihály gazdálkodó kamráját, mig ő távol járt, valaki feltörte s az ott felhalmozott kukoriczát és más effélét megdézsmálta. Daku kutatni kezdett s kiderült, hogy a házban van a tolvaj Sipos József bérese személyében. Sipos már több izben dézsmálta meg gazdája vagyonát s egy izben a kocsis is rajtakapta, a mikor a hü cseléd agyonütéssel fenyegette a kocsist, ha őt elárulja. Daku feljelentette az esetet a rendőrségnél.

— **Garázda részeg**. Dülöngöző alak sikoltozása zavarta meg az éjjel Barossutcza mélységes csendjét. A dülöngöző alak — a kiben Kulcsár Gergely uramra ismerhettek volna ismerősei — sorba döngette fütykösével a házak kapuit. Varga Imre — a ki a lakása előtt állott — csendességre intette a garázda embert, a mire aztán ez annyira feldühösödött, hogy kapta a csizmáját — azt a melyik a lábán volt — s ugy találta Vargához hozzávágni, hogy azonnal megkékült az egyik ábrázata. Az odakerült rendőrőrjárat csendesitette le a garázda embert s felkisérték a rendőrségre.

— **Elveszett óra**. Tegnap este 6—7 óra között a Széchenyi-utczán elveszett duplafedelü ezüst remontoir férfi-óra, rövid lánczczal s a lánczvégén szivalaku zsuzsuval. A becsületes megtaláló hozza el szerkesztőségünkbe, hol illő jutalomban részesül.

— **Elfogott zsebmetszők**. A debreczeni országos vásár idecsalogatja a közel vidék zsebmetszőit meg a többi enyveskezü jó madarait. Ezek aztán elárasztják a várost, s ha a rendőrség nem végezné olyan buzgósággal és erélylyel kötelességét, mint a hogy végzi, bizony nagyon meggyülnék ezekkel a vásáros népnek a bajuk. Csak tegnapelőtt delután négy ilyen notórius zsebmetszőt fogott el egy ügyes rendőrőrsparancsnok, — Botos András — a ki czivil ruhába öltözve s a vásáros nép közé elegyedve tartotta szemmel őket. Az elcsipett zsebmetszők Sárkány, Bogdán és Nyikitán nevü egyének s köztük van egy Golyó nevü czigány is, aki enyves kezével a vásárosok valóságos réme. Felkisérték a rendőrségre valamennyit s illetőségi helyükre fogják tolonczolni.

x **Ápoljuk a bőrt!** Az egészségtan e parancsa észszerüen és csodálatraméltó következménynyel ugy hajtható végre, ha a mosdáshoz a legjobb, legpuhább és zsirgazdag szappant használunk, nevezetesen a hires *Doering-szappant a bagolylyal*. Doering-szappannal kell mosdani mindazoknak, kik a bőrt szépen és puhán akarják tartani. *Doering-szappant a bagolylyal* kell használni mindazoknak, kiknek érdes, érzékeny bőrük van. Doering-szappannal kell minden anyának a gyermekeit és csecsemőit mosni! A bőr szép, vékony és üde marad. *Doering-szappan a bagolylyal 60 fillérért* mindenütt kapható. Főraktár: A. Motsch & Co. Bécs, X.

— **Az épitő iparosok téli tanfolyama**. a budapesti m. kir. állami felső (épitő) ipariskolában (VII, Damjanich-utcza 28. sz.) f. évi november 3-án nyilik meg. A tanfolyam czélja és feladata a télen szünetelő kőmives, ács és kőfaragó tanonczoknak és segédeknek szakmájukban olyan rendszeres kiképzése, hogy azok idővel mint pallérok vagy mint önálló kőmives, ács és kőfaragó mesterek müködhessenek a gyakorlatban. A tanfolyam négy téli félévre terjed. Rendes tanulókul felvétetnek, a 15. életévet betöltött azon kőmives, ács és kőfaragó tanonczok és segédek, a kik folyékonyan olvasni, irni és számolni tudnak s legalább egy teljes épitkezési időszak alatt mesterségökben gyakorlatilag foglalkoztak. Azok, a kik több időt töltöttek a gyakorlatban, a felvételnél előnyben részesülnek.

A beiratkozások az intézet helyiségében f. év október hó 15-től, október 29-ig a köznapokon este 6 órától 7-ig, a vasárnapokon és ünnepnapokon délelőtt 10 órától 12-ig tartanak.

A felvételnél a következő bizonyitványok szükségesek: 1. Keresztlevél, vagy születési bizonyitvány. 2. Erkölcsi bizonyitvány. 3. Az elvégzett iskolai osztályokról szóló bizonyitványok. 4. Munkakönyv, vagy iparhatóságilag hitelesitett munka-bizonyitvány. A beiratási dij 4 kor., a tandij 20 korona, szertári biztositék 4 kor. A második, harmadik és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók a szükséges bizonyitványok és dijak beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. Az igazgatóság.

— **Zsebtolvaj czigányasszony**. Turi Mária hajdúszörményi lakos bejött a debreczeni vásárra. A komédiás bódék körül bámészkodott mikor egy ismeretlen kéz belemélyedt a ruhája zsebébe s az ismeretlen kéz magához ragadta a szegény asszony 28 kis koronáit. Turi észrevette a tolvajlást és zajt ütött s a közel állók csakhamar lefülelték a zsebtolvajt, Rostás Mari kóborló czigányasszonyt, a ki azonban akorára már tovább adott a lopott pénzen. Most a rendőrségen vallatják, hogy kinek adta át a néptömegben az ellopott pénzt.

x **Első leány kiházasitási egylet m. sz.** Folyó évi augusztus hóban 1231 jutalékrész irattatott be, s nászjutalékok fejében 36,528. kor. 35 f. fizettetett ki. 1900 január 1-től augusztus 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 9823 és a fizetett nászjutalékok összege 301,157 korona 36 fillér. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője Baum Miksa Miklós-utcza 11. sz.

x **Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában** Budapest, V., Fürdő-utcza 10. Egy egész 12 kor. egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolczad 1 kor. 50 fillér.

Képes levelező-lapok legujabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Országgyülés.

Budapest, október 8. Ma ismét megnyilt a képviselőház. Az első ülésen Perczel Dezső elnökölt. Szilágyit a nagyszámban jelenlevő képviselők körülvették.

Kossuth Ferencz inditványt nyujtott be a királyi kvótadöntés tárgyában, melyet napirendre tüztek ki.

Széll Kálmán jelenti, hogy szerdán a budget beterjesztessék s ezenkivül egyéb javaslatok serege vár tárgyalásra.

Rakovszky kérdi, hogy az egyéb javaslatok között ott van-e az inkompatibilitás? Szomoru tapasztalatok inditják e kérdésre, mert a legutóbbi kinevezéseknél is incompatibilitás történt.

Széll Kálmán visszautasitja Rakovszky vádját, melyre majd felel, ha Rakovszky bővebben nyilatkozik. Az inkompatibilitást még a jelen cziklusban tárgyalni igérte s a cziklus még nem ért véget.

Polónyi szerint a Ház kényszeritse a bizottságot gyorsabb tárgyalásra.

Széll Kálmán ellenzi Polónyi inditványát, mely bizalmatlanságnak lenne tartható.

A debreczeni önkéntes-iskola.

Budapest, október 8. A debreczeni önkéntes katona-iskola visszaállitása ügyében Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Király Ferencz, Kola János dr. és Thaly Kálmán tisztelegtek Fejérváry honvédelmi miniszternél, ki a kedvező elintézést kilátásba helyezte.

Tüntetés Brüsszelben.

Brüsszel, okt. 8. Lipót király Albert herczeggel és nejével a testőrezred fedezetével a tőzsdéről a kastélyba hajtatott. Utközben a szocziálista csoport közbe furakodott, az anarkiát éltették. A rendőrség többeket elfogott.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, október 8. Heidelberg mellett tegnap két kiránduló vonat összeütközött. Az összeütközésnek tiz halottja és huszonöt sulyos sebesültje van.

KÖZGAZDASÁG.

Termeljünk jobb vetőmagot.

A földmivelésügyi miniszterium hivatalos értesitőjében hetek óta olvashatjuk a gazdasági tudósitók jelentését az idei aratás és csépelés eredményéről. E jelentésekből azon, nem a legkedvezőbb adatok tárulnak elibénk, hogy az ország legtöbb részében a termés ugy mennyiségileg, mint minőségileg csak közepes.

Keresve a jelenség okát, azt a legtöbben az időjárási viszonyok kedvezőtlen alakulásában vélik feltalálni, abnormis tél, száraz tavasz, nedves s erős viharokkal gyakori nyár — ezek szerepelnek gazdáink szemében a baj kutforrásai gyanánt. Tagadhatatlan s mi sem vonjuk kétségbe a klimatikus viszonyok ezen kedvezőtlen alakulását s azoknak a termelés eredményére gyakorolt rosz befolyását, de részünkről még egy okot és pediglen véleményünk szerint első sorban figyelembe veendő okot füzünk az előbbiekhez s ez az, hogy a magyar gazdaközönség tulnyomó többsége nem forditván kellő gondot a vetőmag minőségére, leginkább ezzel árt önmagának, leginkább ezzel járul a termések silányságához.

E bajon segiteni lehet és segiteni kell. Ne bizza a gazda kizárólag a természetre a vetőmag előállitását, hanem kövessen el mindent, a mi szükséges ahhoz, hogy az adott viszonyok között a lehető legszebb minőségü vetőmag teremjen. Ezt pedig az által érheti el, hogy a vetőmagot nem az összterméstől veszi, hanem külön termeszti, a következő szabályok figyelembe vétele mellett:

Kiválaszt gazdaságában egy oly helyet, melynek talaja a növény igényeinek leginkább megfelelő. A kiválasztás nagy nehézséggel nem jár, mert hiszen az eddigi termések eredménye alapján mindenki tudhatja azt, hogy melyik az a talaj, mely az illető növény termelésére a többinél alkalmasabb s melyen az szebb és jobb minőségben terem meg, mint a gazdaság többi talaján.

Ha a talajt kiválasztotta, arra legyen gondja, hogy annak trágya ereje a növény igényeinek megfeleljen, ott a hol szükséges, ne sajnálja az áldozatot a mütrágyák vásárlására sem, mert hiszen köztudomásu, hogy gabonaféléink a foszforsavat nagyon megkivánják, földjeink legtöbbje pedig foszforsavban szegény.

Előveteményül oly növényt válaszszon, amely lehetővé teszi a földnek kitünő előkészitését, helyes és megfelelő időközökbeni szántását, s a mely után a termelendő növény szépen szokott sikerülni.

Vetőmagul a legszebb teljesen gyermentes s a talaj és égalji viszonyai közé leginkább beillő magot vegyen. A vetést a szokottnál valamivel ritkábban eszközölje, s különösen gondot forditson a növények ápolására és főkép a gyomok irtására.

A ki az ily módon termelt magot használja fel vetésre, az rövid idő mulva meg fog győződni annak eredményességéről.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból forditotta: **Krampera János**.

(Folytatás.) 109.

— Ne ijedjetek meg tőlem — szólt lassu, reszkető hangon, — ne riadjatok vissza, hiszen ti is épen olyan részesek vagytok a bünben, mely engem ilyen világ csuf-

jává tett. Vonjátok kétségbe, ha akarjátok, de én tudom, hogy az istenek bosszuja sujtol engem, az álnok szolgát és igazságosan sujtol. Többet mondok, ti rátok is eljön a büntetés napja, mert a Szem látta, a Száj elbeszélte és a Sziv felrótta bünötöket. Tekintsetek rám és tanuljátok meg, mily végtelenek az Örökkévalónak utjai s az én szenvedéseimről vegyetek példát ahhoz, a mit ti fogtok szenvedni. Ugy lehet, a ti poharatok még nincs tele, talán hogy még nagyobb bűnöket is elkövethessetek, de a bosszuállás nem marad el, én mondom nektek, hogy előbb-utóbb megjövend. Amit tettem, leányomnak, egyetlen gyermekemnek kedvéért, az ő iránta való szeretetből tettem. Nagyravágyó volt s magáénak óhajtotta nevezni azt a férfit, én pedig azt hittem, hatalmat és nagyságot biztosithatok neki és gyermekének.

De tudjátok, hogyan vált bora eczetté és lettek hamuvá tetszetős gyümölcsei!

Férje folyton növekedő gyülölettel viseltetik iránta, ma már alig beszélnek együtt vagy ha beszélnek is, csak azért teszik, hogy keserü igazságokat vagdossanak egymás fejéhez. Mi több, kacikája sem lesz már sok ideig Tikal a Sziv városának, mert féltékeny dühe egészen hatalmába keritette lelkét, csupa zsarnokság és igazságtalanság. Ezért aztán a nép szive egészen elfordult tőle s még azok is, a kik ezelőtt szerették, elhagyják és összeesküvést forralnak ellene.

És tudjátok-e, hogy mit forralnak? Azt a gyereket akarják kacikává emelni, a ki tőled fog születni. Maya, addig pedig, a mig teljes korát eléri, téged és férjedet akarnak a regensséggel megbizni. — Oh! nagyon ügyesen számitottatok és ugy látszik, mintha terveitek közelednének a siker felé, de én mondom nektek, hogy nem fognak sikerülni.

Téged is megfog az átok, Ignatio, Ura a Szivnek, mert nagyratörő reményeid összeroskadnak, mint egy szuette gerendavár és annak a birodalomnak, melyről álmodoztál, zászlóira soha sem fog felkerülni a repülő sasok képe.

Rabszolga a nép, melyért küzdöttél s az is fog maradni annak a bünnek miatta, melynek elkövetésébe beleegyezésedet adtad.

Rajta marad az átok születendő gyermekeden, Maya, mert soha sem éri el a férfikort. Rajta marad az átok férjeden, soha sem fognak az ő hajszálai megőszülni.

De legnehezebben fog sulyosodni az átok te reád, álnok Urnője a Szivnek, kinek egész élete egy hosszu hazugság, a ki elvetetted hitedet és megtörted esküdet, a ki elfordultál népedtől és régi, tisztes házadnak törvényeitől azért, hogy egy vándorló fehér embert ölelhessél karjaidba.

Asszony! mi már nem találkozunk többé, de nyomoruságodnak tetőfokán s az örökkétartó büntetésnek végtelen óráiban, megemlékezzél a szavakról, melyeket mondtam most!

Szavai után Mattai fenyegetően megrázta öklét, megfordult és kivánszorgott a szobából.

Elment, mi pedig megrettenve néztünk egymásra, mert bár nem hittünk is isteneiben, szivünk mélyén éreztük, hogy igazat mondott s nagy veszedelmek felhői gyülekeznek fejünk fölött.

Maya egy pillanatig eltakarta tenyerével arczát, majd hirtelen felugrott s a szemében égő tüz felszáritá könyeit.

— Legyen hát ugy! — kiálta — nem törődöm vele! Ha mindent elvesztettem is, téged legalább, én szerelmesem, megnyertelek s bár sok nyugtalanság között, de ezt a pár hónapot boldogan töltém el oldalodon és jöjjön jó, avagy jöjjön rossz, emlékedet semmi sem tépheti ki szivemből. Hanem t e é r t e d rettegek. Óh édes férjem, téged féltelek...

Szenvedélye egyszerre lecsillapodott s férjének keblére vetvén magát, ujra sirni kezdett.

(Folyt. köv.)

INGATLANOK FORGALMA.

Ungvári György és neje Kapitány Sára veszik a debreczeni pusztaszepesi 6. sztjkvben 6. és 16. hrsz. foglalt 56 hold tanyaföldet Lajos Sándortól 32000 koronáért.

Szőke Sándor és neje Kis Zsuzsánna veszik a debreczeni 1403. sztjkvben foglalt régi 3147. sorsz. házat Csürködi István és neje Berecz Máriától 2200 koronáért.

Nagy László veszi a debreczeni 1523. 5259. és bánki 115. sztjkvben foglalt ingatlanokat Ercsei Kálmán és neje Nyilas Máriától 14600 koronáért.

Furman Géza veszi a debreczeni 7263. sztjkvben foglalt 3438. sorsz. házát Sallai István és neje Földvári Juliánnától 4000 korona értéktékben csere czimén s viszont Sallai István és neje Földvári Julianna veszik a debreczeni 5943. sztjkvben foglalt 298½ négyszögöl homokkerti szőlőt Furman Gézától csere czimén 8600 korona értékben.

Tóth József veszi a debreczeni 5701. sztjkvben foglalt 2964. sorsz. házat özv. Tóth Mihályné és társaitól 3400 koronáért.

Biczó Gyula veszi a debreczeni 7545. sztjkvben foglalt 3191. sorsz. házat a debreczeni takarék és hitelintézettől.

Kis János és neje Bajdó Zsuzsanna veszik a debreczeni 4553. sztjkvben 8656. hrsza. 7 hold 1180 négyszögöl ujosztásu földet Harstein Pétertől 3172 koronáért.

Nagy Lajos és neje Tóth Eszter veszik a debreczeni 4174. sztjkvben 4154/a hrsza. foglalt ujkerti szőlőt Kovács Mihály és neje Nagy Sárától 2600 koronáért.

Katona Lajos és neje Győrösi Erzsébet veszik a debreczeni 8042. sztjkvben 3672|34. hrsz. alatt foglalt 120 négyszögöl majorsági földet özv. Szebenyi Ferenczné Csobai Julianna és társaitól 1800 koronáért.

Katona József és neje Burai Julianna veszik a debreczeni 6056. sztjkvben 5760. hrsza. foglalt 2 hold 850 négyszögöl ondódi földet Nagy Sándorné Luczi Juliannától 1800 koronáért.

Pap Péter veszi a debreczeni 7908. számu tjkvben 5760. hrsza. foglalt régi 2045. sorsz. házat a debreczeni takarék és hitelintézettől 12000 koronáért.

Boros Mártonné Pongor Julianna veszi a debreczeni ebes-pusztai 89. sztjkvben 113. hrsz. alatt foglalt 5 hold 1000 négyszögöl tanyaföldet Szathmári Jánostol 4200 koronáért.

Tóth András és neje Erdei Julianna veszik a debreczeni 3140. és 3144. sztjkvben 8980. 8981. 8982. 8988. és 8982/1. hrsz. ujosztásu földeket Laboncz János és neje Gulyás Juliánnától 8600 koronáért.

Kis Kálmánné Székely Gizella veszi a debreczeni 3091. sztjkvben 8863. 8864. hrsza. foglalt ujosztásu földet özv. Varga Benőné Trázsy Máriától 2400 koronáért.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ

Folyó szám 11. Bérlet 8-ik szám „B„

Holnap, kedden, október hó 9-én, harmadszor:

A csillag fia.

(Bar-Kochba.)

Énekes legenda 5 képben. Irta: Goldfaden D.

SZEMÉLYEK:

Bar-Kochba	Péchy László	Páfosz	Sziklay M.
Azarja	Csatár Gy.	Tinnius	Karacs Imre
Madeimi	Bartha I.	Szeraphina	Breznay A.
Dina	Bódi Ella	Eleázár	Bartha I.

Holnapután, szerdán, okt. 10-én:

Sarah grófné.

Szinmü 5 felvonásban. Irta: Ohnet György.

Szinházi müsor.

Csütörtökön, okt. 11-én, bérlet 10. sz. „A“ — **Francillon**. Szinmü 3 felvonásban.

Péntek en, okt. 12-én, bérlet 11. sz. „B“ — **Névtelen levelek**. Bohózat 3 felvonásban.

Szombaton, okt. 13-án, bérlet 12. sz. „C“ — negyedszer: **A csillag fia.** (Bar-Kochba). Énekes legenda 5 képben.

Vasárnap, okt. 14-én, két előadás. Délután 3 órakor félhelyárakal **Liliom Klári.** Eredeti népszinmü 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Dóczi József. Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, ujdonságul először **Az anyaföld.** Eredeti magyar népdráma 3 felvonasban. Irta: Géczy István.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMÜ
ISKOLAI SZEREK
RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS LEGOLCSÓBBAN A
CSOKONAI PAPIR- KERESKEDESBEN
KOSSUTH-UTCZA 13. SZ. ALATT SZEREZHETŐK BE.
UGYANITT
ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE
LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

Árverési hirdetmény.

V. b. Kövér Béla h.-böszörményi lakos, kereskedő alulirott tömeggondnoka közhirré teszi, hogy a csődválasztmány — a csődtömeghez leltározott összes női és férfi ruhaszövetek, karton, selyem, barchent s egyéb e szakmába vágó kézmü és rövidáru czikkeknek, — melyek leltári becsértéke 4580 kor. 25 fill., ugy bolti állványok, áruasztalok, egyéb felszerelvények, egy Wertheim-szekrény és egy Meidinger kályhának, melyek leltári becsértéke 493 kor. 12 fill., zárt ajánlat utjáni eladását elhatározta.

Zárt ajánlatok ugy az egész 5073 kor. 37 fill. értékü tömegre együttesen, mint a 4580 kor. 25 fill. értékü áruczikkekre s 493 kor. 12 fill. értékü bolti felszerelvényekre külön-külön adhatók.

A zárt ajánlatok mellé a becsérték 10%-a bánatpénzül készpénzben vagy tőzsdei árfolyammal biró értékpapirokban mellékelendő s azok a csődválasztmány elnöke, dr. Kemény Mór ügyvédhez Debreczenben, Tisza-palota küldendők.

A zárt ajánlatok **folyó 1900. évi október 20-án d. u. 4 órájáig** teendők meg, a mikor azok felbontatni fognak.

A csődválasztmány a tett ajánlatok közötti választásra avagy azok teljes elvetése tekintetében a szabadrendelkezési jogot magának fentartja.

A vevő a vétel árát azonnal fizetni, s a megvett tárgyakat az üzleti helyiségből legkésőbb **folyó évi október 28-ig** elvitetni köteles. Vétel napjától a felelősség minden tekintetben vevőt terheli.

Az eladandó czikkek és tárgyak H.-Böszörményben vagyonbukott üzleti helyiségében Major Gyula h.-böszörményi ügyvéd tömeggondnok közbenjöttével — megtekinthetők.

H.-Böszörmény, 1900. évi okt. 6.

Major Gyula,
ügyvéd, v. b. Kövér Béla csődtömeg gondnoka.

30 kr.

egy kilo finom

csemege szőlő,

22 kr.

egy kiló édes

homoki bakar

3—4 kilós kosarakban

Szabó Lajos Fiai

czégnél.

— Debreczen, Tisza-palota. —

Gyümölcsfa

ültetésre legalkalmasabb idő az ősz. Jó és olcsó

oltványokról

árjegyzéket küld a

nagybányai gazdasági egyesület.

Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Kossuth-utcza 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Kossuth-utcza 18.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betükből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalványnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Ház, mesés olcsó!

Kényelmes, egészséges, szilárd, elköltözés miatt eladó. Vételárának csak fele fizetendő. Teleki-u. 6

Eladó

egy hosszu, fiókos iróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utcza 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utcza 13. számu háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Régi könyvek

magyar, latin, német (tudományos müvek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában — Karabélyos Zoltánnal.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.

Szőlővessző eladás.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet“ szőlőtelep kitünő minőségü fajtiszta szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállitásra ezrenként 20 korona, 1901. tavaszszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjó és zöld szilváni őszi szállitásra ezrenként 5 korona, 1901. tavaszszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállitásra ezrenként 10 korona, 1901. tavaszszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet“ szőlőtelep irodájában

Debreczen, Kossuth-utcza 32.

310.

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom-társulat

őrleményeinek

ÁRJEGYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyülésen megállapitott s 1887. évi junius 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitási módozatokra vonatkozó egyezmények szerinti kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

Korona értékben:	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü	28.60
B. „ „ apró szemü	27.60
0. Királyliszt	27.60
1. Lángliszt kivonat	26.20
2. Elsőrendü zsemlyeliszt	25.—
3. Zsemlyeliszt	23.60
4. Elsőrendü kenyérliszt	22.60
5. Közép kenyérliszt	21.80
6. Kenyérliszt	20.—
7. Barna kenyérliszt	17.20
8. Takarmányliszt	11.80
11. Finom korpa **zsákkal**	9.20
11. „ „ **zsák nélkül**	8.80
12. Durva korpa **zsákkal**	8.40
12. „ „ **zsák nélkül**	8.—
Csirke buza **zsák nélkül**	7.60

A zsákok sulytartalma, teljsulyt tisztasulynak véve

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. és 12. „	50 „

Debreczen, 1900. október 7.

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN — Piacz-utcza és Simonffy-utcza sarok.

Gyár: BUDAPEST—KŐBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz csillárok, asztali és függő lámpákat,

valamint

egyszerü lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

állványok, iróasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

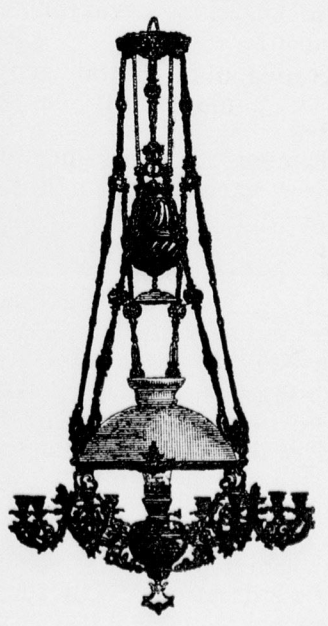
a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható:

Valódi amerikai Petroleum „KIRÁLY-OLAJ“,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállittatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.